

MULJEID ESIETENDUSELT

En m. 90, 18. v 1960.

«JEVGENI ONEGIN»

Laupäeval tutvus Tallinna teatriavalikkus Tšaikovski ooperi «Jevgeni Onegin» uue lavastusega, mille autoriks on vabariigi teeneline kunstitegelane Paul Mägi, dirigendiks vabariigi teeneline kunstitegelane Vallo Järvi ja kunstnikuks Eldor Renter. Lavastus äratab suurt huvi, kuna «Estonia» andekas ooperikollektiiv pöördub sellega taas Tšaikovski suurepärase loomingu juurde. Hinnatavaks ja iseloomulikuks on lavastajate

püüd säilitada selle teose esitamise suuri traditsioone, viia edasi vene realistliku muusikalis-vokaalse kooli ja lavalise teostuse paremaid saavutusi. Lavastaja Paul Mägi ei ajanud taga välist novaatorlust ooperi lavalises lahenduses, vaid püüdis tege- laste käitumisega, ajastu stiili ja iseloomu rõhutamise- ga muusikat võimalikult sügavamini avada. Mis kõige tähtsam, püüdis avada Onegini-Tatjana- Lenski konflikti drama-

tismi. Ja selles suhtes õnnestus Paul Mäel leida rida ilmekaid misanstseene, mis mõjuvad nagu omalaadsed lavalised avastused. Selliste hulka kuuluvad I pildi finaali (Tatjana üksinda palkonil looja- juva päikese kiirtes), rida stseene II pildist (Tatjana aknalaul jt.), duell, stseenid ballil Peterburis.

Lavastus äratab erilist huvi, kuna kesksimate osade — Tatjana, Onegin, Filipjevna, Gremin — täitjad on noored. Üldse tahaks õnnitleda andekaid ja paljutöotavaid noori jõude Maarja Haamrit (Tatjana) ja Illart Oravat (Onegin). Mõlemad nad tabasid kõige olulisema oma kangelastes. Ent siiski nõuab osatäitjate tase veel suurt ja pidevat tööd üksikute detailide kallal, vokaalse külje lihvimist, lüüriliste, emotsionaal-dünaamiliste värvide täpset jaotamist ja kujude täpse arenguliini väljajoonistamist. Ka Vallo Järvi muusikalises tõlgenduses oleks soovinud suuremat emotsionaalsust, erutavust, suuremaid kontraste lüürika ja kirgliku pateetika vahel muusikas. Selles plaanis seisab dirigendil ees veel suur töö, eelkõige üksikute momentide nüansseerimise osas, eriti III pildis.

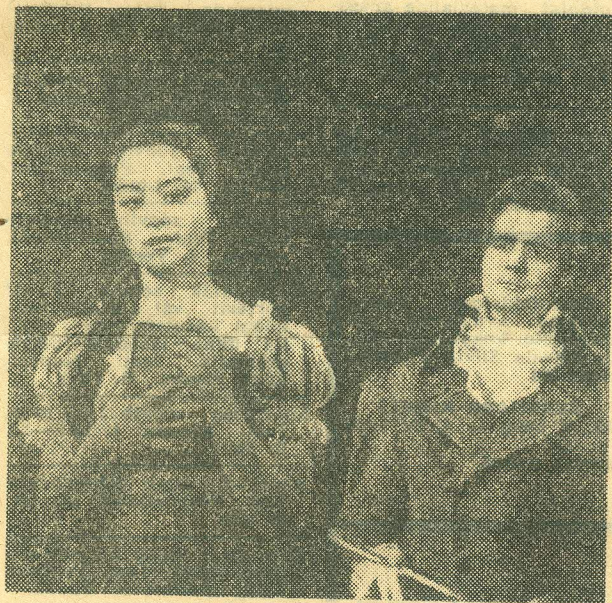
Tore oli kuulata Uno Kreeni, kes väljendusrik-

kalt ja temperamentselt laulis vürst Gremini partiid. Elamuslikult ja selgelt esitas Olgat noor lauljatar Eve Neem. Tõetruult ja vokaalselt täpselt laulis Filipjevnat Linda Köögard. Ootamatult esines Lenski osas vabariigi rahvakunstnik Viktor Gurjev, kes asendas haigestunud Ivo Kuuske. Muidugi, väga kahju, et me esieten- dusel noort lauljat kuulda ei saanud, kuid Viktor Gurjevi esinemine näitas, kui kõrge on vanema põlv- konna tase, milleni noored jõudma peavad. Gurjev lõi nukra ja erutava noore poeedi kuju, tema esi- tuses sulas Puškini kangelane kokku Tšaikovski loodud muusikalise kangelasega.

Tunnustavalt tuleb märkida Linda Sellistemea meisterlikkust mõisaproua Larina osas. Tähelepanu väärib Enno Eesmaa loodud Triquet' kuju pehme, kunstipärane joonis. Selgelt nagu alati kõlas koor Uno Järvela juhtimis- misel, eriti dünaamiliselt Larinite balli stseenis. Sama ei saa öelda tantsude seade kohta ballil. Neis puudusid stiil ja eredus, mis iseloomustasid masur- kat sel ajajärgul.

Kui arvestada ka Eldor Renteri loodud Puškini aja stiili tabavaid deko- ratsioone, siis võib «Estonia» teatrit õnnitleda hea ja hinnatava saavutuse puhul.

Eesti NSV rahvakunstnik
ALEKSANDER VINEP

Stseen I pildist, Tatjana (Maarja Haamer) ja Onegin (Illart Orav).